

SCÉNÁŘ K ROHLASOVÉ REPORTÁŽI

HELENA BRACÍKOVÁ

„Hlavně, že jsou děcka zdravý“

Pod vedením Mgr. Michaly Malaníkové a Martiny Mančíkové zpracovali žáci
Základní školy a Mateřské školy Supíkovice

Kateřina Stehlíková, Marcela Urbanová a Jaroslav Strýček

Příběh paní Bračkové, tehdy Bychové začal v Supíkovících, v česko-polském pohraničí, na severní Moravě.

Tak ze strany moji maminky jsou všichni vlastně tady ze Supíkovíc. Můj táta pochází z Ukrajiny, kousek od Tarnopolu.

Rodiče se poznali v Supíkovících. Otec byl Polák žijící na Ukrajině. Němci totálně nasazovali obyvatelstvo okupovaných zemí. Znamená to tedy, že vybraní obyvatelé museli nedobrovolně vykonávat otrocké práce za nelidských podmínek pro Německou říši. Když se blížila Sovětská vojska, totálně nasazení museli ustupovat. A tak se otec dostal přes Wroclaw až do Supíkovíc. Zamiloval se do matky a v Supíkovících již zůstal.

Matka ale měla být jakožto Němka po válce odsunutá do Německa. Všichni Němci se museli nejdříve před odsunem shromáždit v bývalém muničním skladu Muna Mikulovice. Tam se ocitla také matka Heleny Bračkové s celou svou rodinou. Nakonec ale mohla z Muna odejít za svým mužem a zůstat v Supíkovících.

Moje máti byla v Mune v Mikulovicích, mohla odejít s tátou, ale všichni, celá ta rodina odjeli vlakem do Německa.“

Pak se 14. 1. 1950 narodila malá Helena. A ačkoliv byla jedináček, v Supíkovících prožívala krásné dětství. To už ve státě vládla komunistická strana, ale to ji nijak netrápilo. Život běžel dál.

O druhé světové válce s ní rodiče příliš nemluvili. Snad kvůli prožitým traumatům, snad možná proto, že chtěli také zapomenout. Až v devadesátých letech, když navštívila bratra maminky v Kanadě.

Když skončila válka, tak měl patnáct let, tak mi tak ledasco řekl, co on sám zažil, jaký hrůzy.

Paní Bračková si však vybavuje i vypravování svého původem německého dědečka, který žil také v Supíkovících. Vzpomíná si, jak byl z nedalekého kravína zajatecký tábor. Její děda tam zajatcům chodil házet chleba a ačkoliv mu hrozilo, že ho chytanou, zdůvodňoval to tím, že třeba jeho synům na Ukrajině taky někdo takto pomůže. Jeho dva synové – strýcové paní Heleny – totiž jako Němci museli vstoupit do německé armády a byli povoláni do války na Ukrajině. Tam nakonec oba padli, pro rodinu to byla veliká rána.

Protože měla paní Bračíková jednu část rodiny v Německu a druhou na Ukrajině, toužila je navštívit. A to nebylo za komunismu snadné. Z různých důvodů jste nemuseli dostat pas nebo potřebná povolení.

Po maturitě nějakým zázrakem dostala paní Bračíková povolení vycestovat, tak se dostala do Německa za matčinou rodinou. Jenže bylo léto roku 1968 a v Německu kolovaly zvěsti, že Sovětský svaz chystá poslat vojska do naší republiky. Mělo se tím zabránit společenským změnám, které se v 60. letech děly. Lidé prostě chtěli větší volnost. Zpět už ale Helenu teta nechtěla pustit. Jenže v té době byla paní Bračíková zamilovaná do muže ze Supíkovic a nedala se zadržet.

Jeli jsme širý Cheb, a jak jsme jeli z Chebu na Prahu, tak už jsme potkávali vlaky naložené prostě tankama.

Strýc v Kanadě už měl tehdy nachystanou letenku, aby se paní Bračíková nemusela vracet zpět do Československé republiky. V srpnu roku 1968 totiž skutečně vojska na povel Sovětského svazu na naše území vstoupila a dohlédla tak na to, aby se komunistický režim opět utužil.

„..jak furt takhle lítalo něco. To byly ty invazní vojska. ... To byl strašnej pocit, ten hukot.“

A jestli by paní Bračíková dnes udělala něco jinak?

Možná jo. Ne. Tak su ráda. Hlavně, že jsou děcka zdravý. Že je prostě takhle všechno v pohodě. Jasně, že sou vždycky ty mraky se objevil, že jo? To ani jinak nejde. Je to prostě, ... možná... A teď všechno možná. Nebo kdyby. Kdybych zůstala všedesátým osmým v tom Německu. Kdo ví, co by bylo, že? A takhle. Takže ne. To ne.